

Raamatupidamisregister ja algdokumendid

RAAMATUPIDAMISREGISTER (PÄEVARAAMAT)

FIE kajastab kõik oma ettevõtlusega seotud majandustehingud raamatupidamisregistrites (**raamatupidamise seaduse §-d 9 ja 10**), kusjuures iga tehingu kohta tehtav sissekanne peab sisaldama järgmisi andmeid:

- ✓ majandustehingu kuupäev,
- ✓ viide kirjendi aluseks olevale algdokumendile,
- ✓ vastavad summad,
- ✓ majandustehingu lühikirjeldus,
- ✓ algdokumendi (koonddokumendi) nimetus ja number.

Kassapõhise raamatupidamise registriks on päevaraamat.

RAAMATUPIDAMISE ALGDOKUMENDID

Iga päevaraamatusse tehtava sissekande (raamatupidamiskirjendi) aluseks on majandustehingu toimumist kinnitav kirjalik tõend ehk raamatupidamise algdokument (**raamatupidamise seadus § 7**) või algdokumentide alusel koostatud koonddokument. Nõuded algdokumendile on kirjas raamatupidamise seaduse §-s 7, mille kohaselt peavad algdokumendil olema järgmised andmed:

- ✓ dokumendi nimetus ja number;
- ✓ koostamise kuupäev;
- ✓ tehingu majanduslik sisu;
- ✓ tehingu arvnäitajad (kogus, hind, summa);
- ✓ tehingupooli identifitseerida võimaldavad andmed;

- ✓ vastava raamatupidamiskirjendi järjekorranumber.

Raamatupidamise algdokumente, raamatupidamisregistreid, lepinguid jm dokumente tuleb säilitada vähemalt **seitse aastat** alates selle majandusaasta lõpust, kui majandustehing algdokumendi alusel raamatupidamisregistris kirjendati (**raamatupidamise seaduse § 12**, vt ka **maksukorralduse seaduse § 58**).

Algdokumente on lubatud üle viia teise vormingusse või teisele teabekandjale (nt arvutisse), kui üleviimise käigus ei muudeta majandustehingut puudutavaid algdokumendi andmeid.

Kui FIE on käibemaksukohustuslane, siis käibemaksuseadus seab algdokumendile omad nõudmised (vt **käibemaksuseaduse § 37**).

PÄEVARAAMATU KUJUNDAMINE

Päevaraamatul ei ole kinnitatud vormi ning ettevõtja võib valida ise sobiva vormi ja kujundada selle raamatupidamise seadusest lähtudes.

FIE võib:

- ✓ kujundada päevaraamatu ise kas paberil või arvutis;
Päevaraamatu kujundamisel võib arvestada ettevõtlustulu deklaratsiooni (vormi E) struktuuri ning jaotada päevaraamatu tulude ja kulude osa vastavalt deklaratsiooni ridadele, mis lihtsustab hilisemat deklaratsiooni täitmist. Kui FIE tulude ja kulude hulgas ei ole kõiki deklaratsioonil loetletuid, siis pole vaja neid ka päevaraamatus kajastada.
- ✓ kasutada raamatupidamisprogramme, mida müüvad raamatupidamistarkvaraga tegelevad firmad.

Päevaraamatu alusel täidab FIE ettevõtlustulu deklaratsiooni (vormi E), millel kajastab ettevõtluse tulud ja kulud. Ettevõtlustulu deklaratsioon tuleb esitada Maksu- ja Tolliametile hiljemalt tegevusaastale järgneva aasta 30. aprilliks.

Deklaratsioonile kantud tulud ja kulud peavad olema vastavuses raamatupidamises kajastatud summadega. Vormi E esitamiseks 30. aprilliks peab ka eelmise aasta raamatupidamisaruandlus olema korrastatud ja lõplik.

Põllumajandussaaduste tootmise, müügi ja metsamaterjali müügi ning muu ettevõtluse tulude ja kulude kohta tuleb pidada eraldi arvestust.

Vormi E täitmisel näidatakse tulud ja kulud koos käibemaksuga.

Viimati uuendatud 08.01.2025